

Sári Gusztáv Emlékbizottság alapító okirata

Több mint fél évtized telt el azóta, hogy Sári Gusztáv tragikus közlekedési baleset következtében eltávozott körünkől. A múlt idő sürgetően arra késztet bennünket, akik munkatársai, pályatársai, barátai lehettünk, hogy emlékét ápoljuk, kiemelkedő emberi és pedagógusi értékei kapjanak méltó helyet a köztudatban.

Egész életútját, emberi magatartását, értéket teremtő pedagógusi, tanügyigazgatási tevékenységét gazdag örökségnek tekintjük, amelynek feldolgozása és publikálása nem csupán kötelességünk, hanem élesztője mindannyiunk jóra való hajlandóságának.

Egységesen kinyilvánított szándékunk, hogy Sári Gusztáv emlékének ápolására független társadalmi (civil) szervezatként működő bizottságot hozunk létre.

A bizottság neve: **Sári Gusztáv Emlékbizottság.**

Az emlékbizottság alapító tagjai azon magánszemélyek, akik a mai napon az alapító okiratot elfogadták és aláírták. Az emlékbizottság nyitott szervezet, tagja lehet minden magyar állampolgár, aki az alapító okiratban foglaltakat elfogadja és belépési szándékát írásban bejelenti. A bizottság tagja lehet jogi és nem jogi személyiségű szerv, szervezet, intézmény is. Erről az emlékbizottság tagsága dönt. A bizottság döntéseit egyszerű szavazattöbbséggel hozza meg.

Az emlékbizottság tevékenysége fölött - felkérésre - védnökséget vállalhat jogi személyiségű szerszervezet vagy intézmény.

Az emlékbizottság céljai érdekében rendezvényeket szervezhet, pályázatokat írhat ki, iskolatörténeti kutatásokra ösztönözhet, kiállításokat szervezhet, kiadványi és publikációs tevékenységet folytathat, emléktábla állítását kezdeményezheti, emlékérmet adhat ki.

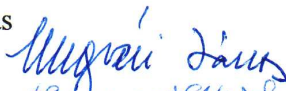
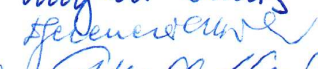
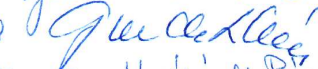
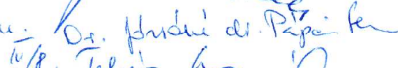
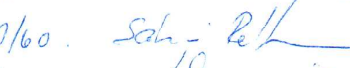
Az emlékbizottság kapcsolatot kezdeményezhet minden szervezettel, amely segítheti feladatainak megvalósításában.

Az emlékbizottság határozott időre szóló képviselőtét a tagság döntése alapján megbízott személy látja el.

Debrecen, 1996. március 11.

A jelenlévő tagok az emlékbizottság képviselőtével a megalakulást kezdeményező személyt,
Ungvári Jánost bízják meg.

Az emlékbizottság alapító tagjai:

Sorszám	Név/olvasható/	Lakás	Aláírás
1.	UNGVÁRI JÁNOS	4032 Db. Felsőszék u. 21.	
2.	Dr. Gerencsér Attila	4028 Db. Jánosgy. u. 17.	
3.	Dr. GAZDA László	4032. Db. Dóczy u. 18	
4.	Dr. Farkas dr. Pápai István	Db. Arad u.	
5.	Farkas Attila	Db. Sapa 92. 10/8. Telér	
6.	Harpe István	Db. Kőrös u. 10.	
7.	Sári Aurél	Kaba Székely u. 71a	
8.	Sári Róbert	Db. Tótes u. 2. 10/60.	
9.	Debreczeni Ferenc	Db. Horváth u. 8	
10.	Földi László	4046 Db. Garay u. 30	
11.	Molnár Géza	4032 Db. Nemeth L. u. 30	
12.	Kinócs Szilárd	Db. Horváth, 25. 6/22.	

Sári Gusztáv-emlékbizottság alakult

Debrecen (HBN) – A több mint öt éve tragikus közlekedési baleset következtében elhunyt Sári Gusztáv emlékének ápolására független társadalmi szervezet alakult. A szakmai körökben országosan ismert kiváló pedagógus egész életútjával, maradandó értéket képviselő munkásságával gazdag

örökséget hagyott maga után.

A bizottság ez év őszén kiállítással egybekötött nyilvános rendezvényen kíván megemlékezni Sári Gusztávról, életútjának bemutatásával, tanügyigazgatási és vezető szaktanácsadói tevékenységének méltatásával. Tervei között szerepel emlékkötet kiadása, em-

léktábla állításának és emlékérem alapításának kezdeményezése is. Az emlékbizottság köszönettel fogad minden segítséget és közreműködést, amely hozzájárulhat feladatai megvalósításához. A segítőkézséget Ungvári János címen (Db., Pilinszky u. 21., 4032) lehetséges jelezni.

Hajdú-Bihari Napló 1996. március 23.

Sári Gusztáv-emlékkötet

Debrecen (HBN – B. E.) – „Sári Gusztáv konstruktív, alkotó tanügy-igazgatási szakember volt, aki tekintélyes közhivatalnokként is mindvégig megmaradt eredeti szakmája szerint pedagógusnak és egyénisége szerint humánus embernek” – olvashatjuk többek között Szilaj Pálnak, a megyei közgyűlés elnökének ajánló sorait abban az emlékkötetben, amelyet a Sári Gusztáv-emlékbizottság a Magyar Pedagógiai Társaság, a megyei és a kabai önkormányzat támogatásával adott ki Ungvári János szerkesztésében.

Ismertem – noha nem nagyon közlelő – és becsültem Sári Gusztávot. Kedves, megnyerő modorú ember volt, akit közvetlen munkatársai, az oktatási csoport dolgozói nagy tisztelettel vettek körül. Arról nem volt sejtelmem, hogy 1956-os „bűnök” terhelték, állami apparátusban nagyon kiváló embernek kellett ahhoz lenni,

Hajdú-Bihari Napló 1997. december 9.

hogy az ilyesmit elnézzék. Úgy látszik, Sári Gusztávnak elnézték, mert – nyilván szakmai környezetnek nyomására – pedagógusi és tanügyigazgatási tevékenységét olyan eredményesnek ítélték. Ezért becsülik ma is volt munkatársai, ennek a gazdag örökségnek a jegyében rendezték meg tavaly a közlekedési baleset következtében elhunyt pedagógus előtt főhajtásul az emlékülést és -kiállítást. Most pedig az emlékülés anyagából könyvet szerkesztettek. A kiadvány alapvető tanulmányát, a pályaképet Ungvári János írta, Szebenyi Péter elemzése azokat az erőfeszítéseket összegzi, amelyeket Sári Gusztáv tett a történelemtanítás korszerűsítéséért. Gazda László Kiss Lajosné, Kincses Gyula, Fürtös Sándorné, Olah Imréné egy-egy emlékezéssel idezi fel Sári Gusztáv személyiségét, Fehér Antalné pedig válogatást állított össze írásainak jegyzékéből. A kiadvány dokumentumokat is közöl, többek között gazdag fényképanyagot.

Egy alkotó élet torzója

A Sári Gusztáv emlékkötet

Tanárjelölt korombeli vezetőtanáromat kérdeztem a **Sári Gusztáv** emlékkötet (Debrecen, 1997. 84 lap) megjelenésekor. A könyvről mit sem tudott. „Hogy már olyan régen elragadta a halál Sári Gusztáv? Valahogy azóta fel sem idéződött alakja.” Aztán elmondta, hogy aránylag keveset, akkor is szakmailag találkoztak, mégis jó rá emlékeznie. 1990-ben esett egy közlekedési baleset áldozatául Sári Gusztáv. 62. évét taposta. A szíve figyelmeztetésére hallgatva ment nyugdíjba hatvanévesen. A szívére, amit megviselt az egyszer méltatlanul átélt lelki és fizikai szenvedés. Úgy látszott, hogy begyógyította sebeit sikeres tanári, tanügyigazgatási, módszertani munkálkodása. Hajdúbagoson vett kertet, oda húzódott nyugdíjasan alkotni. A Debrecen Református Kollégium Tanítóképző Intézetének egykori növendéke a híres XVIII. századi kollégiumi professzor, Sinai Miklós falujában lelt nyugalmat. Kertészkedett, festett és szobrászkodott. Ezzel új pályára állt. Új kifejezés módokat talált magának. Művészt. Tájékepek kerültek ki ecsetje alól. Plasztikai vallásos és világi témáit a szenvedő, meggyötört, munkában elnyűtt ember adta. Bizonyára ezzel reagálta le, adta ki magából a benne feszülő érzésemlékeket. Nem ő az egyetlen, aki viszonylag későn kezdte művészi tevékenységét. Egy sikeres művészi kibontakozás éveket ajándékozott volna Sári Gusztávnak. Ezek az évek azonban nem adták meg neki. Nagy veszteség, hogy művészi életútja torzó maradt. 1996. március 11-én alakult meg az MTA Debreceni Akadémiai Bizottsága székházában a Sári Gusztáv Emlékbizottság, független, nyitott társadalmi szervezetként. Elnökének **Ung-**

vári Jánost, a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Művelődésügyi Osztályán volt munkatársát, barátját választották. Az emlékbizottság elhatározásának megfelelően 1996. november 20-án kiállítással egybekötött rendezvényen tisztelegtek az egybegyűlték Sári Gusztáv emléke előtt. Azok az előadások, amelyek ezen az ünnepségen elhangzottak kerültek bele a Sári Gusztáv emlékkötetbe, amit színesen, választékosan Ungvári János szerkesztett és akadályt nem ismerve jelentett meg. Ő írta az Emlékkötet előszavát is. **Szilaj Pál**, a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke megnyitó beszédét követően Ungvári János: Sári Gusztáv életútja és munkássága című írása olvasható. Kabán született. Édesapja kovács mester, édesanyja szülész, majd ápolónő. A szülők Isten-adta tehetséggel tudtak az emberekkel bánni. Volt kitől örökölnie Gusztáv fiúknak pedagógusi tehetségét. 1948-ban karült Kabára tanítónak a Debreceni Kollégiumban szerzett kitűnő képesítő bizonyítványával a zsebében. Mozgalmas években mozgalmassá gyorsult az ő élete is. 1951/52-ben két járás tanulmányi felügyelője volt egymás után. Az azt követő év a megyei művelődésügyi osztályon találta. Egy évre a Művelődésügyi Minisztérium személyzeti főosztályának egyik előadója. Elvágott onnan. 1954 őszétől kabai igazgató, 1957 őszétől 1962 nyaráig beosztott tanár, 1962 őszétől 1965-ig ismét igazgató volt szülőfaluja általános iskolájának. 1965-től a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Művelődésügyi Osztályán általános felügyelő, majd csoportvezető. Az 1978-1988 közti utolsó munkában töltött évtizedeiben ismét a gyakorlati tanításban működött, vezető szakfelügyelőként pedig a magyar és történelem tantárgyak szakmai gondozását

fogta össze. Dr. Szebenyi Péter: Sári Gusztáv a történelem tanítás korszerűsítéséért címen az ünnepelt elméleti-módszertani és tanügyigazgatási fáradozásaira világított rá. Dr. Gazda László: Most is köztünk... címen a Magyar Tanács Művelődésügyi Osztályán Sári Gusztávval együtt töltött éveket elevenítette fel. Kettőjükét ikertestvéreknek aposztrofálta valaki, olyan közli barátok voltak. Családias atmoszférában, lelkesen és hozzáértéssel dolgozott, igazi csapatmunkában Sári Gusztáv. Szakmailag hiteles vonásokkal gazdagodott Sári Gusztáv a tanár és igazgató portréja Kiss Lajosné előadásából. a Kabai Általános Iskolában tanítványa volt Sári Gusztávnak Kissné. Kincses Gyula: Pedagógus a Kettesben címen arról szölt, hogy 1978-tól vezetőtanári-, vezetőszakfelügyelői beosztásban a Gyengénlátók Általános Iskolája és Nevelőotthonában, a mai Kettesy Aladár Általános Iskola és Diákotthon elődjében tanított Sári Gusztáv. Nyomban megtalálta a számára szokatlan körülmények között az ott megfelelő módszert. Fürtös Sándorné: Szaktanácsadóm volt, Oláh Imréné: Tanítványa voltam című valomása a pedagógust segítő, fejlesztő oldalát ábrázolta Sári Gusztáv tevékenységének. Szép gesztussal férje fazekas korongozóját a „Kettesy”-nek ajándékozta az özvegy, fiai, Gusztáv és Péter, valamint édesanyjuk pedig Sári Gusztáv alapítványt létesítettek. A kötet maradandó értéket hordoz azzal is, hogy Sári Gusztáv szakmai működésének válogatott bibliográfiáját közli. Számos szakcikket és több könyvet hagyott az utókorra. A fényképek dokumentálják a kiváló pedagógusról a kötetben leírtakat, de hiányoljuk művészi alkotásai bemutatását.

Csohány János

Sári Gusztáv egykori barátai, kollégái

- 11.50 Kiss Lajosné:
A kabai iskola élén
- 12.00 Kincses Gyula:
Pedagógus a Kettesyben
- 12.10 Duró Lajos:
Osztálytársa voltam
- 12.20 Fürtös Sándorné:
Szaktanácsadóm volt
- 12.30 Debreczeni Ferenc:
Tallózás az emlékekből
- 12.40 Oláh Imréné:
Tanítványa voltam
- 12.50 Szűcs Béla polgármester
Kaba Nagyközségi Önkorm.
Zárszó

"...lehetsz-e holt
Ha emlékemben képed még ragyog?"
(Byron)

MEGHÍVÓ SÁRI GUSZTÁV EMLÉKÜLÉSRE ÉS KIÁLLÍTÁSRA

Debrecen, 1996. november 20.

A
SÁRI GUSZTÁV EMLÉKBIZOTTSÁG,
a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat
és Kaba Nagyközségi Önkormányzat
támogatásával
1996. november 20-án,
10.00 órai kezdettel
kiállítással egybekötött
EMLÉKÜLÉST
rendez,
amelyre tisztelettel meghívja.

Az emlékülés helye:
Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat
Árpád terme
(Debrecen, Piac u. 54.)

Program:

- 10.00 Kálmán Antalné üléseelnök
A résztvevők köszöntése
- 10.05 Szilaj Pál elnök
H-B. Megyei Önkormányzat
Az emlékülés megnyitása
- 10.15 Ünnepeles kultúrműsort adnak a
Kabai Általános Iskola és a
Dr. Kettesy Aladár Ált. Iskola
és Diákotthon tanulói
- MEGEMLÉKEZÉSEK SÁRI GUSZTÁVRÓL
- 10.45 Ungvári János:
Életútja és munkássága
- 11.05 Szebenyi Péter:
A történelemtanítás korszerűsítője
- 11.20 Gazda László:
Együtt a tanügyigazgatásban
- 11.35 Herpai Imre:
Vezető szaktanácsadói tevékenysége
- Szünet

Gusztai édesanyjával

EMLÉKÜLÉS

Első sorban fiai és menyé: Péter, Gusztáv és felesége, Zsóka